

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

PL 156

60101 Seinäjoki

kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite: EPOELY/912/2023

Liite 1. Metsähallituksen lausunto luonnonsuojelulain 35 § mukaisesta arvioinnista koskien Pallonevan eteläisen tuuli- ja aurinkovoimahankkeen vaikutuksia Iso Koihnannevan Natura-alueeseen (FI0800034, SAC/SPA)

Osana Pallonevan eteläisen tuuli- ja aurinkovoimapuiston YVA-menettelyä laadittiin luonnonsuojelulain 35 § mukainen arviointi tuuli- ja aurinkovoimapuiston ja tuotantoalueiden sähkönsiirron vaikutuksista Iso Koihnannevan Natura-alueeseen (FI0800034, SAC/SPA). Natura-alue sijoittuu lähimmillään 8 km suunnitellusta tuotantoalueesta lounaaseen. Natura-arvioinnin on laatinut Sweco (arvioinnin päiväys 8.5.2024).

Natura-arviointi laadittiin perustuen olemassa olevaan tietoon eikä arviointia varten tehty maast selvityksiä Natura-alueella. Arvioinnissa olivat käytössä Iso Koihnannevan (SAC/SPA, FI0800034) Natura-alueen Natura-tietolomake, Pallonevan tuuli- ja aurinkovoimahanketta varten laaditut luonto- ja linnustoselvitykset sekä suunnitellun hankkeen hankekuvaus.

Iso Koihnannevan Natura-alue sijoittuu lähimmillään noin 7 km päähän lähimmistä tuulivoimaloista ja noin 3,5 km päähän suunnitellusta ilmajohtolinjasta (SVE1). Arvioinnin mukaan hankkeella ei ole etäisyyden vuoksi suoria tai välillisiä vaikutuksia Natura-alueen luontotyypeihin kummassakaan hankevaihtoehdossa (VE1, VE2), eikä myöskään sähkönsiirtovaihtoehdoissa. Hankkeella arvioidaan olevan korkeintaan vähäisiä vaikutuksia lintudirektiivin liitteen I lajeista ampuhaukkaan, kaakkuriin, kurkeen ja alueella esiintyvään, uhanalaiseen ja salassa pidettävään lajiin sekä alueen muista suojeluperustelajeista tuulihaukkaan. Vaikutukset aiheutuvat ensisijaisesti törmäysriskeistä sekä ruokailevien lintujen estevaikutuksista.

Natura-arvioinnissa tunnistetaan yhteisvaikutusten osalta muut Iso Koihnannevan Natura-alueen ympäristöön suunnitellut tuulivoimahankkeet. Hankkeet sijaitsevat eri

puolilla Natura-aluetta, ja niiden väliin jää edelleen rakentamatonta aluetta. Natura-alueen pesivälle tai levähtävälle linnustolle ei hankkeiden yhteisvaikutuksena arvioida aiheutuvan heikentäviä vaikutuksia suuren etäisyyden vuoksi. Sensitiivisten lajien liitteessä (Sweco 25.4.2024) Iso Koihnannevan Natura-alueen suojeluperusteena olevaan, uhanalaisen ja salassa pidettävän lajin osalta tuodaan esiin, että laji saattaa alkaa välttää tuulivoimala-alueita ja siirtyä pesimään kauemmas voimala-alueista, jos kaikki hankkeet toteutuvat täysimääräisenä

Metsähallitus katsoo, että Natura-arvioinnissa tunnistetaan Iso Koihnannevan Natura-alueen keskeiset suojeluperusteet ja arviointi on rajattu asianmukaisesti niihin. Arviointi on sekä luontodirektiivin luontotyyppien että alueen suojeluperusteena olevien lintulajien osalta tehty yleispiirteisesti, eikä arvioinnissa esimerkiksi kuvata Natura-alueen suojeluperusteena olevien lintulajien liikkumista Natura-alueen ympäristössä (pl. Metsähallituksen vastuulajeihin kuuluva, salassa pidettävä laji). Yleispiirteisyydestään huolimatta Metsähallitus pitää tehtyä arviointia käytettyjen menetelmien sekä käytetyn aineiston suhteen pääosin riittävänä ottaen huomioon Natura-alueen sijoittumisen kokonaisuudessaan vähintään 7 km päähän suunnitelluista tuulivoimaloista ja 3,5 km päähän ilmajohdosta. Etäisyyden vuoksi hankkeen vaikutusten voi arvioida kohdistuvan lähinnä Natura-alueen ulkopuolella ruokaileviin lajeihin.

Iso Koihnannevan Natura-alue sijoittuu kokonaisuudessaan etäälle suunnitellusta tuotantoalueesta sekä sähkönsiirtoreiteistä. Etäisyyden vuoksi Metsähallitus katsoo, että arviointi antaa (yleispiirteisyydestään huolimatta) riittävän kuvan arvioidun hankkeen vaikutuksista luontodirektiivin luontotyyppeihin sekä alueen suojeluperusteena oleviin lintulajeihin lukuun ottamatta alueen suojeluperusteisiin kuuluvaa, Metsähallituksen vastuulajeihin kuuluvaa salassa pidettävää lajia. Myös arvioinnin johtopäätökset vähäisistä vaikutuksista tai ettei vaikutuksia suojeluperusteisiin aiheudu ovat em. salassa pidettävää lajia lukuun ottamatta todennäköisesti oikeita.

Iso Koihnannevan Natura-alueen suojeluperusteisiin kuuluu salassa pidettävä laji, jonka seuranta on Metsähallituksen vastuulla. Laji voi pesimäaikanaan liikkua laajalla alueella ja johon voi aiheutua hankkeesta etäisyydestä huolimatta välillisiä vaikutuksia tuulivoimaloiden aiheutuvan törmäysriskin sekä lajin saalistusalueisiin kohdistuvan häiriö- ja välttelyvaikutuksen kautta. Metsähallitus katsoo, että arviointi on salassa pidettävän lajin osalta tehty pääosin riittävällä tavalla ja arvioinnin johtopäätös vähäisistä vaikutuksista on todennäköisesti oikea. Arviointiin liittyy kuitenkin

epävarmuutta, koska hankkeen vaikutuksia ei ole arvioinnissa mallinnettu. Mallinnus olisi erityisesti yhteisvaikutusten arvioinnin näkökulmasta ollut perusteltua. Arvioinnissa ei ole myöskään hyödynnetty salassa pidettävästä lajista olemassa olevaa satelliittilähetinaineistoa, jonka perusteella lajin ruokailulentojen ulottumista suunnitellulle tuotantoalueelle olisi ollut mahdollista kuvata tehtyä arviointia yksityiskohtaisemmin.

Natura-alue ja salassa pidettävän lajin tiedossa olevat pesäpuut sijoittuvat etäälle suunnitellusta tuotantoalueesta. Metsähallitus toteaa lisäksi, että lajin esiintymistä Natura-alueen ympäristössä on kuvattu aikaisemmin osana Harjannevan tuulivoimahankkeen YVA-menettelyä, jonka yhteydessä tehty analyysi viittaa siihen, etteivät alueen suojeluperusteena olevien reviirilintujen lennot pääosin ulotu suunnitellulle tuotantoalueelle. Em. näkökohdat huomioiden Metsähallitus katsoo, että vaikutusten arviointi antaa todennäköisesti oikean kuvan hankkeen vaikutuksista lajiin Iso Koihannevan Natura-alueella.

Natura-arvioinnin puutteet liittyvät Metsähallituksen näkemyksen mukaan Pallonevan alueelle (Palloneva pohjoinen, Palloneva eteläinen) sekä lähemmäs Iso Koihannevan Natura-aluetta sijoittuvien tuulivoimahankkeiden (Suolakangas, Harjanneva) yhteisvaikutukseen. Erityisesti Metsähallitus nostaa esiin Natura-alueen itäpuolelle suunnitellun Harjannevan tuulivoimahankkeen, jonka YVA-selostus on ollut nähtävillä alkuvuodesta 2024. Vaikka Pallonevan eteläisen tuuli- ja aurinkovoimahankkeen vaikutukset lajiin voidaan yksistään arvioida vähäisiksi, voivat hankkeiden yhteisvaikutukset nousta Natura-alueen ja salassa pidettävän lajin kannalta merkittäviksi. Yhteisvaikutuksia tulee hankkeen jatkosuunnittelussa arvioida nykyistä tarkemmin huomioiden erityisesti Harjannevan hankkeen mahdollinen eteneminen.

Metsähallitus lausuu hankkeen vaikutuksista vastuulajeihinsa kuuluvaan, salassa pidettävään lintulajiin yksityiskohtaisesti lausunnon liitteessä 2.

Lausunnon valmistelusta on vastannut maankäytön erityisasiantuntija Asko Ijäs Metsähallituksen luontopalveluista.